

POSUDEK OPONENTA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studentky: Ludmila Stašová

Název bakalářské práce: Komplexní restaurování starého tisku Česká bible z roku 1537

Studijní obor: Ateliér restaurování papíru, knižní vazby a dokumentů

Vedoucí práce: MgA. Ivan Kopáček, DiS.

Jméno a příjmení oponenta/email: Karel Křenek / kar.krenek@gmail.com

Naplnění zadání práce

Zdůvodnění:

Zadání práce bylo naplněno v celém rozsahu.

A B C D E F

Odborná úroveň práce

Zdůvodnění:

Všechny práce byly provedeny s velkou pečlivostí a zručností. Nevyváženost vidím pouze v celkovém pojetí tzv. konzervační převazby, v rámci které se studentka musela vypořádat s náročným úkolem propojení původních technologických postupů a nově použitých materiálů a technik (šití, vazba).

A B C D E F

Metodická úroveň práce, kvalita práce s literaturou a prameny

Zdůvodnění:

Práce je zpracována přehledně a jednotlivé kapitoly na sebe logicky navazují. Užitečné jsou kromě textových také obrazové a grafické přílohy. Historická část obsahuje potřebné odkazy na literaturu, v druhé „praktické“ části postrádám odkazy na literaturu či prameny vztahující se k řešené problematice tzv. Clarksonovy vazby.

A B C D E F

Formální úprava bakalářské práce a její jazyková úroveň

Zdůvodnění:

Formální úprava práce je bez větších nedostatků. Jazykovou úroveň vnímám jako velmi dobrou.

A B C D E F

Další připomínky/dotazy

K předložené práci mám následující otázky a poznámky:

Je uvedeno, že výsledek mokrého čištění papíru knižního bloku v kohoutkové vodě bez přídavku tenzidu byl lepší nežli s ním. V čem se výsledek lišil?

Proč bylo zaznamenáno šití pro pozdější ce nejvěrnější rekonstrukci, když k ní nedošlo? Motouzy byly z důvodů planované tzv. Clarksonovy vazby nahrazeny jirchou a dvojitá nit byla nahrazena jednoduchou. Zachován byl systém šití tzv. ob složku, ale ten považuji za diskutabilní. U převazeb prováděných na silných knižních blocích bych považoval za vhodné použít šití v plném rozsahu a s využitím pakování. Docílí se tím větší pevnosti hřbetu a menší nutnosti hřbet po zaklizení přelepovat. Stopy po přelepení se ostatně nenalezly, i když jej lze předpokládat.

Podobné je to s kapitálky, či spíše v případě převazeb tohoto typu kapitálovými vazy. I když se na knize nedochovaly, je na místě o nich u podobných knižních bloků uvažovat. Důvodem je trvanlivější spoj v místě hlavic a jejich propojení s „obálkou“.

K diskuzi předkládám také použití kartonových předsádek přilepených proužkem papíru ke krajním složkám. Kromě, dle mého, nevhodně použitého strojního kartonu se domnívám, že tento choulostivý bod každé knižní vazby musí být co možná stabilní. To předpokládá mechanické připojení předsádek k bloku přišitím, případně s obtočením okolo krajních složek.

S tím souvisí také absence zavírání bloku u přední hrany, přestože na dochované desce zavírací mechanismus existoval. U ochranných vazeb tohoto typu je předsádka protaženými vazy pevně spojena také s „obálkou“ vazby a u přední hrany obdobně pomocí tkanic či jirchových proužků. Zajištěna je tak nejen lepší ochrana bloku, ale také jeho tvarová stálost, resp. zaoblení hřbetu.

Zřejmě kvůli prvotnímu předpokladu využití dochované desky byla tato v plném rozsahu konzervována. S tím souvisela i demontáž některých připojených autentických spojovacích prvků, které jsou dnes ve fragmentech přiloženy samostatně. Pro zachování desky by bylo dostatečné její mechanické očištění a uložení do fragmentů vcelku.

Závěrečné hodnocení oponenta

Zdůvodnění:

Výše zmíněné připomínky považuji spíše za komentář k zamyšlení a diskuzi. Problematika tzv. konzervačních vazeb – převazeb je a bude neohraničená. V momentě, kdy dochází k úplné přeměně knihy v rámci komplexního restaurování, je vždy uplatňována vynalézavost restaurátora. Ta je nutně závislá na zkušenostech. Variace původního, dochovaného a zajištění funkčnosti zůstává otázkou kompromisu. Ten se v tomto případě podařilo nalézt, i když se možná nesprávně odvolává na Ch. Clarksona a jeho pojetí konzervačních vazeb. Knižní blok si zachoval autentickou podobu a je do budoucna zajištěn k bezpečnému užívání. Proto hodnotím výsledek práce studentky kladně, doporučuji práci k obhajobě a navrhuji stupeň výborně mínus.

A B C D E F

Pro hodnocení použijte následující stupně

A	B	C	D	E	F
výborně	výborně mínus	velmi dobře	velmi mínus dobře	dobře	Nevyhověl (nelze doporučit k obhajobě)

V Dobřichovcích Datum: 29. 8. 2022

Podpis oponenta:

